

ILO-kommittén

Yttrande 1/2008

2008-02-08

Arbetsmarknadsdepartementet

Återkrav och ränta inom arbetslöshetsförsäkringen m.m. (Ds 2007:53)

Genom remiss den 21 december 2007 (A2007/6792/AE) har ILO-kommittén anmodats att yttra sig över promemorian Återkrav och ränta inom arbetslöshetsförsäkringen m.m. (Ds 2007:53).

I promemorian föreslås ändringar i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring. Det föreslås att utgångspunkten för återkrav ska vara att felaktiga belopp ska återbetalas oberoende av vem som orsakat felaktigheten. Dessutom föreslås regler om skyldighet att betala ränta på det återkrävda kapitalbeloppet från den tidpunkt återkravet förfaller till betalning. Om särskilda skäl finns ska arbetslöshetskassan helt eller delvis få efterge återbetalningsskyldighet och räntekrav. Vidare föreslås att en arbetslöshetskassa ska ges möjlighet att innehålla arbetslöshetsersättning eller lämna ersättning med lägre belopp under utredning om ifrågasatt ersättningsrätt. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2008. De nya bestämmelserna om ränta föreslås tillämpas första gången på sådana återkrav som avser tid efter ikraftträdandet.

I promemorian anges att ILO:s konvention (nr 102) om minimistandard för social trygghet ratificerad av Sverige 1953 (Delarna II, III, IV, VI (B), VII, VIII, prop. 1953:73) och ILO:s konvention (nr 168) om främjande av sysselsättning och skydd vid arbetslöshet ratificerad av Sverige 1990 (prop. 1989/90:64) inte bör anses utgöra hinder mot det förslag till ändringar som föreslås i promemorian.

Regleringen i ILO:s konvention nr 168 är mer detaljerad i fråga om förmåner vid arbetslöshet än den i ILO:s konvention nr 102. ILO-kommittén gör därför bedömningen att promemorians förslag i första hand bör granskas mot reglerna i konvention nr 168.

Enligt konventionen nr 168 ska varje medlemsstat vidta lämpliga åtgärder för att samordna sitt system för skydd vid arbetslöshet och sin sysselsättningspolitik. Skyddet vid arbetslöshet, i synnerhet metoderna för att utge förmåner vid arbetslöshet, bör vara utformat så att det bidrar till att främja full, produktiv och fritt vald sysselsättning och inte tar bort incitamenten för att arbeta och erbjuda arbete. Konventionen innehåller bl.a. bestämmelser om omfattad personkrets, villkor för ersättning, ersättningsnivåer och ersättningsperiodens längd samt

anger skäl och villkor för indragning eller minskning av ersättningen, t.ex. om annan inkomstförmån erhålles.

Konventionens artiklar 20-22 reglerar, vilket nämns i promemorian, under vilka förutsättningar en förmån som en arbetslös person skulle haft rätt till kan förvägras, tas tillbaka, dras in eller minskas. Konventionen går dock inte in på frågan om vem som ska vara skyldig till att den felaktiga utbetalningen kommit till stånd för att återbetalningsskyldighet ska inträda. Frågan om möjlighet att ta ut ränta berörs heller inte av konventionen liksom följaktligen inte frågan om möjlighet att efterge krav på återbetalning och ränta. Rätten att avräkna återbetalningsskyldigt belopp vid senare utbetalning omfattas heller inte av konventionen. Detsamma gäller rätten att innehålla ersättning under utredning om ifrågasatt ersättningsrätt.

ILO-kommittén finner att de föreslagna lagändringarna inte står i strid med ILO-konventionerna nr 102 och nr 168.

I handläggningen av detta ärende har deltagit undertecknad ordförande, ledamöterna Hult, Middelman, Beckman, Rudeberg, Söderlöf, Edström, Nygren och Bengtsson. Närvarande har varit ersättarna Frank, Svenson, Kovar, Grenfors, Grahl och Engblom samt adjungerad Monica Eng Sjölund, Arbetsmarknadsdepartementet, Kerstin Jacobsson, Försäkringskassan, Leif Remahl, Sjöfartsverket, sekreterarna Hiljemark och Wiklund samt undertecknad biträdande sekreterare.

För ILO-kommittén,

Peter Strömberg

Petra Herzfeld Olsson